

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

**ÇIRAKLIK VE YAYGIN EĞİTİM GENEL
MÜDÜRLÜĞÜ**

ÇİÇEKÇİLİK ALANI

KALFALIK

ÇERÇEVE ÖĞRETİM PROGRAMI

2005
ANKARA

ÇİÇEKÇİLİK ALANI ÇERÇEVE ÖĞRETİM PROGRAMI

Çiçekçilik sektörü, küresel düzeyde hızla değişen pazar ve rekabet şartları sebebi ile sürekli ve dinamik bir gelişim içindedir. Bu özellikleri ile çiçekçilik sektörünün önemi daha da artmakta, bu sektörde yapılan yatırım ve istihdamlar hızla çoğalmaktadır.

Özellikle hızla küreselleşmekte olan bu sektörde rekabet büyük yoğunluk kazanmakta ve sanayileşmiş ülkeler bu sektörün korunması ve rekabet gücünün geliştirilmesi için özel politikalar uygulamaktadırlar. Çiçekçilik sektörü tüm dünya ile iletişim içinde olup rekabet ortamı hızla yayılmaktadır.

Çiçekçilik Alanı programında 3. seviyede çiçekçilik mesleği yer almaktadır.

Sektör tarama ve inceleme çalışmaları sonucunda sektörde çalışan kişilerin görüş ve önerilerinden hareketle anket soruları hazırlanmış, daha sonra bu anketler yurdun değişik bölgelerinde uygulanarak mesleğe özgü yeterlilikler ayrıntılı olarak çıkarılmıştır. Bu yeterlilikler, sektörde hazırlanacak olan öğretim programları ve modüllerin temel dayanağını ve içeriğini oluşturacaktır.

Öğretim programlarının ve modüllerin hazırlanmasının her aşamasında, iş yaşamının iş gücüne dönük gereksinimlerinin tüm yönleriyle dikkate alınması amacıyla sektörel kuruluşlarla karşılıklı görüş alışverişi ve iş birliği gerçekleştirilmiştir.

Program geliştirme sürecinde üniversitelerden uzmanlar ve sivil toplum kuruluşları ile iş birliği yapılmıştır. Sektör taraması ve meslekî yeterliklerin belirlenmesi sırasında, farklı illerde anketler uygulanmıştır. Bu anketler sonucunda Türkiye genelinde çiçekçilik sektörünün ihtiyaçları ve programdan beklentileri tespit edilmiştir. Bu ihtiyaçlar program çalışmalarının temelini oluşturmuştur.

Program geliştirme sürecinin her aşamasında; Çiçekçiler Odası ile iş birliği yapılmıştır. Çiçekçiler Odasının eğitim sorumluları ve çeşitli meslek elemanları ile iletişim kurulmuş ve katkıları sağlanmıştır. Böylelikle sektör beklentileri programa yansıtılmıştır.

Meslek elemanlarından ulusal ve uluslararası iş gücünden beklenen yeterliklerde çeşitli araştırmalar ve yabancı uzmanların görüşleri tespit edilerek program çalışmalarına aktarılmıştır.

Bu doğrultuda Çiçekçilik Alanı'nda uluslararası ve ulusal düzeyde standartlara uygun, her yaşta ve düzeyde bireye eğitim olanağı sağlayan programları hazırlamak hedeflenmiştir.

ALAN ÖĞRETİM PROGRAMI

SEKTÖR	Çiçekçilik
ALAN	Çiçekçilik
ALANIN TANIMI	Çiçekçilik alanı altında yer alan dallar/mesleklere yönelik eğitim ve öğretim verilen alandır.
ALANIN AMACI	Çiçekçilik Alanı'nda, sektörün ihtiyaçları, bilimsel ve teknolojik gelişmeler doğrultusunda gerekli olan meslekî yeterlikleri kazanmış nitelikli meslek elemanları yetiştirmektir.
MESLEK TANIMI VE AMAÇLARI	ÇİÇEKÇİLİK TANIMI: Kesme çiçek, kurutulmuş çiçek ve iç mekân süs bitkilerinin temini, düzenlenmesi, sunumu ve satışına ilişkin işlemlerin yapıldığı meslektir. AMACI: Kesme çiçek, kurutulmuş çiçek ve iç mekân süs bitkilerinin temini, düzenlenmesi, sunumu ve satışına ilişkin işlemleri yapma becerisine sahip nitelikli kişiler yetiştirmektir.
GİRİŞ KOŞULLARI	1. İlköğretim mezunu olmak 2. Çiçekçilik alanının gerektirdiği işleri yapacak bedensel engeli bulunmamak 3. Alan altındaki dalların birinde faaliyet gösteren bir iş yeri ile sözleşme yapmış olmak
İSTİHDAM ALANLARI	Çiçekçilik alanından mezun olan öğrenciler, seçtikleri dal/meslekte kazandıkları yeterlikler doğrultusunda çiçekçilik sektöründe; 1. Botanik bahçelerinde 2. Park ve bahçelerde 3. Çiçek satış merkezlerinde istihdam olunabilir.
EĞİTİM-ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI	1. Meslek liseleri, meslekî eğitim merkezleri ve sektördeki işletmelerde eğitim verilmektedir. 2. Programın uygulanabilmesi için Çiçekçilik Alanı standart donanımları ve mesleğin gerektirdiği ekipmanlar sağlanmalıdır.
EĞİTİMCİLER	Öğretmenler: Programın uygulanmasında çiçekçilik alanında lisans öğrenimi ve sektör deneyimi olan, alan öğretmenleri görev almalıdır. Diğer Eğitimciler: Programın uygulanmasında çiçekçilik alanında sektör deneyimi olan usta öğretici ve meslek elemanlarından yararlanılabilir.
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	Çeşitli ölçme araçları kullanılarak öğrencilerin; 1. Dersin altındaki modüllerin sonunda kazandığı yeterlikler ölçülecektir. 2. Dersin sonunda modüller ile kazandıkları bilgi, beceri ve tavırları ölçülecektir. 3. Ölçme sonuçları dönem ve yıl sonunda değerlendirilecektir. 4. Okulda, işletmede ve kendi kendilerine yaptıkları tüm öğrenim faaliyetleri değerlendirilecektir.
BELGELENDİRME	Seçtiği dalın/mesleğin yeterliklerini kazanan öğrenci kalfalık belgesi alabilecektir.

YATAY VE DİKEY GEÇİŞLER	Alanda mesleklere yönelik geniş tabanlı yeterlikler kazandırmak hedeflenmiştir. 1. Alanında kalfalık belgesi alan öğrenciler açık liseye ve açık meslek lisesine geçişlerinde almış oldukları dersler değerlendirilir. 2. Alanda eğitimini tamamlayarak kalfalık belgesi alan öğrenci Çiçekçilik Alanı'nda ustalık belgesi için gerekli olan ustalık eğitimine devam edebilir. 3. Çiçekçilik Alanı'nda eğitim alan veya mezun olan öğrenci; gerekli modülleri tamamlayarak dallar / meslekler arasında geçiş yapabilir.
EĞİTİM SÜRESİ	1. Alan programının kalfalık toplam eğitim süresi 3 öğretim yılı (6 dönem) olarak planlanmıştır: 2. Eğitim süresinin okul, işletme ve bireysel öğrenme için ayrılmış dağılımı, Çiçekçilik Alanı Haftalık Ders Çizelgesi, dersler ve modüller ile ilgili açıklamalarda belirtildiği gibi uygulanır.
ÖĞRETİM YÖNTEM VE TEKNİKLERİ	Modüler öğretime yönelik olarak bireysel öğrenme yöntem ve teknikleri uygulanır. 1. Öğretmenler öğrencilere rehberlik eder. 2. Öğrenciler kendi kendine öğrenmeye teşvik edilir. 3. Öğrencilerin aktif olması sağlanır. 4. Öğrenciler araştırmaya yönlendirilir. 5. Öğrenciler kendi kendilerini değerlendirebilir. 6. Öğrencilere yeterlik kazandırılır.
İŞ BİRLİĞİ YAPILACAK KURUM VE KURULUŞLAR	Öğrenciler, programın gerektirdiği öğretim faaliyetleri, istihdam olanakları ve planlama konularında, çevredeki üniversiteler, sivil toplum örgütleri, çiçek yetiştiriciliğinin yapıldığı yerler ve meslek elemanları ile iş birliği yapılarak yönlendirilir.
ÖĞRENCİ KAZANIMLARI	Programın sonunda seçtiği dala/mesleğe yönelik olarak öğrenci; 1. Tüm alanlardaki ortak temel, bilgi ve becerileri kazanabilecektir. 2. Çiçekçilik Alanı'nın temel yeterliklerine sahip olabilecektir. 3. Dalın / mesleğin gerektirdiği görev ve işleri yapabilecektir. 4. Dalın / mesleğin gerektirdiği özel meslekî yeterlikleri kazanabilecektir.
EĞİTİM-ÖĞRETİM FAALİYETLERİ	Çiçekçilik Alanı Haftalık Ders Çizelgesi'nde yer alan dersler ve bu derslerin altındaki modüllerin içeriğindeki eğitim-öğretim uygulamaları yapılır.

ÇİÇEKÇİLİK ALANI
Çiçekçilik Dalı
ÇIRAKLIK DÖNEMİ HAFTALIK DERS ÇİZELGESİ
(EN AZ İLKÖĞRETİM MEZUNLARI İÇİN)

DERSLER	1. DÖNEM	2. DÖNEM	3. DÖNEM	4. DÖNEM	5. DÖNEM	6. DÖNEM	TOPLAM DERS SAATİ
GENEL BİLGİ DERSLERİ							
TÜRKÇE	2	2	2	2	-	-	128
MATEMATİK VE MESLEK MATEMATİĞİ	2	2	2	2	-	-	128
İŞLETME BİLGİSİ VE TOPLAM KALİTE YÖNETİMİ	-	-	-	-	2	2	64
DİN KÜLTÜRÜ VE MESLEK AHLÂKI	-	-	-	-	1	1	32
MESLEKİ BİLGİSAYAR	-	-	-	-	1	1	32
GENEL BİLGİ DERSLERİ TOPLAMI	4	4	4	4	4	4	384
MESLEK DERSLERİ							
ORTAK BECERİ	2	-	-	-	-	-	32
ÇİÇEK VE MALZEME BİLGİSİ	2	3	-	-	-	-	80
ÇİÇEK BAKIMI VE DÜZENLEME	2	3	-	-	-	-	80
ÇİÇEK VE TOPRAK ZARARLILARI	-	-	3	3	-	-	96
ÇİÇEK DEKORASYONU	-	-	3	3	-	-	96
TOPRAK VE BİTKİ ANALİZİ	-	-	-	-	3	3	96
ÇİÇEKÇİLİKTE SEVK VE ULAŞIM	-	-	-	-	3	3	96
MESLEK DERSLERİ TOPLAMI	6	6	6	6	6	6	576
GENEL TOPLAM	10	10	10	10	10	10	960
İŞLETMEDE MESLEKİ EĞİTİM	200 iş günü		200 iş günü		200 iş günü		4800

ÇİÇEKÇİLİK ALANI
Çiçekçilik Dalı
ÇIRAKLIK DÖNEMİ HAFTALIK DERS ÇİZELGESİ
(EN AZ ORTAÖĞRETİM KURUMU MEZUNLARI İÇİN)

DERSLER	1. DÖNEM	2. DÖNEM	3. DÖNEM	TOPLAM DERS SAATİ
ORTAK BECERİ	2	-	-	32
ÇİÇEK VE MALZEME BİLGİSİ	4	-	-	64
ÇİÇEK BAKIMI VE DÜZENLEME	4	-	-	64
ÇİÇEK VE TOPRAK ZARARLILARI	-	5	-	80
ÇİÇEK DEKORASYONU	-	5	-	80
TOPRAK VE BİTKİ ANALİZİ	-	-	5	80
ÇİÇEKÇİLİKTE SEVK VE ULAŞIM	-	-	5	80
GENEL TOPLAM	10	10	10	480
İŞLETMEDE MESLEKÎ EĞİTİM	200 iş günü		100 iş günü	2400

ÇİÇEKÇİLİK ALANI ÇERÇEVE ÖĞRETİM PROGRAMI UYGULAMALARINA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR

Çiçekçilik alanı; çiçek yetiştiriciliği ilgili her türlü işlemin yapıldığı ayrıca çiçek düzenleme, iç ve dış mekân süslemelerinin yapıldığı, yurt içi ve uluslararası çiçek satış işlemlerinin yapıldığı alandır.

Öğrenciler her dönem görmüş olduğu meslek dersleri altındaki modüllerin teorik eğitimlerini okul ortamında, pratik (beceri) eğitimini ise sözleşme yapmış oldukları işletmelerde her yıl için en az 200 iş günü olmak kaydıyla modülleri tamamlayacaklardır.

Her ders içinde yer alan modüllerin süreleri o modülün okul ortamı ve işletmede uygulanacak toplam süresini belirtmektedir. Okul ortamında modüllere ayrılacak süreler haftalık ders çizelgesindeki toplam ders saati dikkate alınarak zümre kararıyla belirlenir.

İşletmelerde beceri eğitiminin içeriği her yıl görmüş oldukları modüllerin içinde yer alan uygulama konularına paralel olacaktır. Ders içeriği, sektördeki temsilcileri, okuldaki program koordinatörleri, değişim önderleri ve alan öğretmenlerinin kararı ile planlanarak uygulanır.

Tüm eğitim ve öğretim etkinliklerinde, öğrencilerin başarısını artıracak bireysel öğretim yöntem ve teknikleri uygulanmalıdır.

Çiçekçilik Alanı Çerçeve Öğretim Programı ve Haftalık Ders Çizelgesi'nin uygulanmasına ilişkin açıklamalar aşağıda verilmiştir.

ÇİÇEKÇİLİK ALANI ÇERÇEVE ÖĞRETİM PROGRAMINDA YER ALAN DERSLER ORTAK GENEL KÜLTÜR DERSLERİ

Talim ve Terbiye Kurulunun belirlemiş olduğu dersler, ders saatleri ve programları uygulanır.

ORTAK DERSLER

Bütün alanlarda ortak okutulacak dersler üretken, bilim ve teknoloji üretimine yatkın, beceri düzeyi yüksek iş gücü yetiştirilmesi, öğrencilerin ilgi ve yönelimlerine uygun, meslek seçimlerinin yapılabilmesi, iyi ilişkiler kurabilme, işe uyum sağlayabilme yeterliği kazandırmayı amaçlayan derslerdir.

ORTAK BECERİ DERSİ

Öğrencilere yaşam boyu öğrenme ve kendini sürekli geliştirme konusunda gerekli temel bilgi ve becerilerin verildiği derstir.

Tüm meslek elemanlarının sahip olması gerekli düşünme, öğrenme, öz yönetim, takım çalışması ve demokratik vatandaşlık hakları ile ilgili becerileri kazandırmak amaçlanmaktadır.

Dersin Modülleri	Süre	Kazandırılan Yeterlikler
Temel Beceriler	40/32	Düşünme, öğrenme ve öz yönetim becerileri kazanabilecektir.
Anahtar Beceriler	40/32	Takım çalışması ve demokratik vatandaşlık hakları ile ilgili becerileri kazanabilecektir.
Girişimcilik	40/32	İşletme, finansman, pazarlama, reklam, satış, iş hukuku, kariyer gelişimi ve iş kurma becerileri kazanabilecektir.
İş Güvenliği ve İşçi Sağlığı	40/32	İşçi sağlığı mevzuatına uyarak iş güvenliği önlemlerini alabilecektir.
Çevre Koruma	40/32	Çevre korumaya katkıda bulunabilecektir.

MESLEK ALAN DERSLERİ

Çiçekçilik ile ilgili ortak yeterlikleri ve meslekî yeterlikleri kazandırmayı amaçlayan derslerdir.

ORTAK ALAN DERSLERİ

Ortak alan dersleri, çiçekçilik alanı için temel bilgi ve becerileri kapsayan ders grubunu oluşturur. Öncelikle ilk sınıflar olmak üzere iki döneme yayılarak programa yerleştirilmiştir.

ÇİÇEK VE MALZEME BİLGİSİ DERSİ

Çiçekçilikte kullanılan malzemelerin seçimi, alımı ve nakliye işlemleri ile ilgili gerekli bilgilerin aktarıldığı derstir.

Bu ders ile çiçekçilikte kullanılan malzemelerin alımını ve nakliyesini yapabilme yeterliklerini kazandırmak amaçlanmaktadır.

Dersin Modülleri	Süre	Kazandırılan Yeterlikler
Çiçek ve Malzemelerin Alımı	40/32	Çiçek ve malzemelerinin temini işlemlerine katılabilecektir.
İhale İle Çiçek ve Malzeme Alımı	40/32	Çiçek ve malzemelerinin temini ihalelerine katılabilecektir.
Çiçeklerin Nakliye İşlemlerini Yapmak	40/32	Çiçeklerin nakliye işlemlerine katılabilecektir.

ÇİÇEK BAKIMI VE DÜZENLEME

Kesme ve saksı çiçeklerinin bakımını, vitrin düzenlemesini iyi derecede yapabilmek için gerekli bilgilerin aktarıldığı derstir.

Bu ders ile öğrenciye kesme ve saksı çiçeklerinin bakımını, vitrin düzenlemesini yapabilme yeterliklerini kazandırmak amaçlanmaktadır.

Dersin Modülleri	Süre	Kazandırılan Yeterlikler
Kesme Çiçeklerin Bakımını Yapmak	40/32	Kesme çiçeklerinin bakımını yapabilecektir.
Saksı Çiçeklerin Bakımını Yapmak	40/32	Saksı çiçeklerinin bakımını yapabilecektir.
Çiçekleri Düzenlemek	40/32	Çiçeklerin vitrin düzenlemesini yapabilecektir.

ÇİÇEK VE TOPRAK ZARARLILARI

Çiçek ve toprak zararlılarının, çiçek hastalıklarının tanıtıldığı, bu etkenlerle ilgili mücadele yöntemlerinin verildiği derstir.

Bu ders ile öğrenciye çiçek ve toprak zararlılarının, çiçek hastalıklarının tanıtılması, bu etkenlerle ilgili mücadele yapabilme yeterliklerinin kazandırılması amaçlanmaktadır.

Dersin Modülleri	Süre	Kazandırılan Yeterlikler
Çiçek Hastalıkları	40/32	Çiçek hastalıkları ile mücadele edebilecektir.
Çiçek Zararlıları	40/32	Çiçek zararlıları ile mücadele edebilecektir.
Toprak Zararlıları ve Hastalıkları	40/32	Toprak zararlıları ve hastalıkları ile mücadele edebilecektir.

TOPRAK VE BİTKİ ANALİZİ

Çiçekçilikte destekleme sisteminin kurulmasının öğretildiği, toprak ve bitki analizi yapma faaliyeti ile ilgili yöntemlerinin verildiği derstir.

Bu ders ile öğrenciye çiçekçilikte destekleme sisteminin kurulması, toprak ve bitki analizi yapma faaliyeti ile ilgili yeterliklerini kazandırılması amaçlanmaktadır.

Dersin Modülleri	Süre	Kazandırılan Yeterlikler
Çiçeklerde Destekleme Sistemi	40/32	Çiçeklerde destekleme sistemini kurabilecektir.
Toprak Analizi	40/32	Toprak analizi yapabilecektir.
Bitki Analizi	40/32	Bitki analizi yapabilecektir.

ÇİÇEK DEKORASYONU

Aranjman, buket, çelenk hazırlama, ikebana ile çiçek düzenleme ve iç-dış mekân süslemeyi iyi derecede yapabilmek için gerekli bilgilerin aktarıldığı derstir.

Bu ders ile öğrenciye aranjman, buket, çelenk hazırlama, ikebana ile çiçek düzenleme ve iç-dış mekân süslemesi yapabilme yeterliklerini kazandırmak amaçlanmaktadır.

Dersin Modülleri	Süre	Kazandırılan Yeterlikler
Çiçek Düzenlemek 1	40/32	Aranjman ve buket hazırlayabilecektir.
Çiçek Düzenlemek 2	40/32	Çelenk hazırlayabilecek ve ikebana ile çiçek düzenleyebilecektir.
İç ve Dış Mekân Süslemek	40/32	İç ve dış mekân süslemesi yapabilecektir.

ÇİÇEKÇİLİKTE SEVK VE ULAŞIM

Çiçek siparişi alma, sevk irsaliyesi ve fatura düzenlemesi yapma ile siparişlerin yerine ulaşmasını yapabilmek için gerekli bilgilerin aktarıldığı derstir.

Bu ders ile çiçek siparişi alma, sevk irsaliyesi ve fatura düzenlemesi yapma ile siparişlerin yerine ulaşmasını yapabilme yeterliklerinin kazandırılması amaçlanmaktadır.

Dersin Modülleri	Süre	Kazandırılan Yeterlikler
Sipariş Alma	40/32	Müşteriden sipariş alabilecektir.
Sevk İrsaliyesi Kesmek	40/32	Sevk irsaliyesi hazırlayabilecektir.
Fatura Düzenlemek	40/32	Siparişlerin faturasını keserek yerine ulaşmasını sağlayabilecektir.

İŞLETMELERDE MESLEKİ EĞİTİM

İşletmelerde meslekî eğitimini içeriğini her okul, her dönem dala/mesleğe ait görmüş oldukları modüllerin içeriğinde yer alan uygulama konularına paralel oluşturur. Ders içeriği, sektör temsilcileri, okuldaki program koordinatörleri, değişim önderleri ve alan öğretmenlerinin kararı ile planlanarak uygulanır.